Ч. 108 (12.764). Львів, неділя 17. травня 1931. Оплачено ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Як робиться політику...

Вбивство ґімназиста причиною протиукраїнських наклепів.

Львів, 16. травня 1931.

У вівторок вечір згинув від кулі невідомих справників молодий хлопець, ученик 8-ої ґімн. кляси Богдан Казанівський. Наочні свідки подали, що бачили, як у моменті, коли денат входив до дому, в якому мешкав, при вул. Королеви Ядвиги 35, приступили до нього якісь два молодці, з якими завелась бійка, після чого впав стріл і на тротуарі остав смертельно ранений ґімназист (він помер в дорозі до шпиталю), а напасники втекли.

На слідуючий день рано частина польської преси принесла алярмуючі звістки: „Політичне вбивство у Львові", „Нова жертва УВО" („Курер Льв." з 14. ц. м.). А краківський „Ілюстр. Курер Щод." товстим друком приніс телефонограму свого львівського кореспондента: „Бестіяльське вбивство учня українськими посіпаками" („збірів"). Політичним мало бути це вбивство тому, що — мовляв — Казанівський „був відомий, як льояльний русин", чого доказом мало бути, що перейшов з української ґімназії до польської та мешкав у ґімн. учителя Кухти, на якого у свій час був „атентат" у Перемишлі. „Є це нова жертва УВО (конклюдував „Курер Львовскі"), яка цим виступом розпочинає цьогорічний сезон".

Признаємо, що та звістка при таких коментарях немало нас збентежила і схвилювала. Якже так, міркували ми. Невже відносини дійшли в нас до того, що скритовбийчо усувається зі світа ґімназиста, як якогось такого небезпечного ворога нації, що нема — мовляв — іншого способу унешкідливити його і рятувати загрожену батьківщину?! Ніяк ми не могли второпати „політікум" у такому безглуздому вбивстві, яке здавалося не лицювати навіть нинішнім часам, в яких стільки залишають до побажання і прилюдна мораль і здоровий розум та в яких стільки місця заняв засліплений фанатизм і здичіння обичаїв.

Тому збентежені і потрясені ми рішили з одного боку перевірити звістки про „хрунівське" обличчя пок. Казанівського та стриматися покищо взагалі від усяких коментарів на цю тему, чекаючи висліду слідства. Щож показується. По двох днів арештують двох студентів політехніки, з яких один, Евген Бартош, як подає вже ! польська преса, признається, що застрілив молодого товариша, з яким віддавна мав особисті порахунки та який на одних прилюдних вечорницях вдарив його по лиці. Не міг, мовляв, пережити „зневаги", тим більше, що Казанівський його „провокував" і в критичному моменті знову його „образив". Одночасно появилася газетна звістка, що не є виключене, що в гру входила й дівчина. З другого боку ми довідалися, що Казанівський перенісся з української до польської ґімназії виключно зі шкільних мотивів, бо отримав „двійку", при чому не міг вже повторяти кляси в гуманістичному відділі, який був саме скасований і мусів шукати іншої школи. Під національним оглядом був — інформують нас — бездоганний, на що вказує факт, що майже виключно товаришував з колишніми своїми товаришами з української ґімназії та ходив на ґімнастичні вправи до Сокола-Батька.

Тепер виринає інше питання: навіть коли первісне слідство не пропускало з очей і можливости політичного підкладу вбивства, то на якій підставі згадані польські часописи вважали себе в праві писати у категоричному тоні про „політичний морд" і чи годилося відразу кувати з цієї нагоди зброю взагалі проти всіх українців, штучно вишрубовуючи — і без того досить вишрубовану — атмосферу цькувань, злоби й ненависти?! Як можна було в першому дні на першу звістку про випадок, писати відразу „Бестіяльське вбивство українськими „збірами", а щойно на третій день давати скромний титул „Слідство у справі загадочного вбивства у Львові"? Невже примітивне поняття пристойности не обовязує усіх дневникарів, без огляду на їх національно-політичний світогляд, і всі часописи світа без огляду на їх мову, характер і політичний напрямок?!

Трагічним є сам факт цього вбивства, трагічне світло кидає на психіку нинішньої молоді і відносини серед неї. Але багато більшим трагізмом віє від тих старших, які такі випадки використовують, щоби пекти на них свою погану політичну печеню!

Політика румунських українців.

Після заключення виборчого пакту.

Б. сенатор д-р Володимир Залозецький містить у черновецькому „Часі" з 14. ц. м. таке вияснення в справі виборчого пакту українців з румунським урядом:

„Дня 9. травня цього року заключили ми, Українська Національна Партія, з новим урядом виборчий пакт.

На основі цього пакту одержали ми три певні мандати, які Українська Національна Партія з тяжким трудом мусіла здобути при попереднім уряді.

Це перший раз, що румунський уряд загарантував незаписаним у румунські партії, політично незалежним українцям мандати. І то тільки незалежним.

Цей успіх і повагу здобули ми собі **партійною дисципліною і взаїмним довірям до себе,** що ми показали при двох останніх доповняючих виборах.

Я, як президент Української Національної Партії, прошу Вас, виявити й дальше цю єдність і забезпечити собі в цей спосіб **ліпшу будучність.**

Майте сильне довіря до проводу Української Національної Партії, бо тільки кріпкою політичною організацією можемо ми здобути домагання, які поставили ми собі в програмі: українську викладову мову в школах, поліпшення аграрної реформи, господарське поліпшення наших інституцій, просвітних і культурних товариств і т. д.

Ці всі точки нашої програми буде заступати новий міністр для справ національних меншостей, Рудольф Брандш, який мені з певністю обіцяв, що він сам приїде до нас, щоби пізнати на місці українську справу.

Міністр **Брандш** сказав мені, **що він здемісіонує, коли українців, з якими поводилися дотепер несправедливо, не признають як повноправної національної меншости.**

Успіхом нашої угоди з урядом можемо назвати також приняття одного українця в комісію для вироблення статуту для національних меншостей.

Тим, що Українська Нац. Партія заключила пакт із президентом міністрів **Йоргою** і міністром **Арджетояну,** не найдеться хіба правно думаюча людина в Румунії, яка могла би твердити, що ми **ірредентистами й ворогами держави.**

Нова ера вільного культурного розвитку мусить вкінці настати для українців. Мусить скінчитися переслідування і підюджування.

Я дякую Вам за довіря до моєї особи і до проводу партії".

—o—

Відкриття Українського Відділу при Військовому Королівському Музею в Брюселі.

Брюсель, 11. травня 1931.

В неділю 10. травня ц. р. заходами Української Національної Ради в Бельгії відбулося відкриття Українського Відділу у Військовім Королівськім Музею в Брюселі. На це свято прибула майже вся українська кольонія в Бельгії, між нею і кубанські козаки. Наспіли телеграфічні та листовні привіти від українських наукових, військових та громадських установ, як рівнож від визначних військових осіб. Взяли участь у святі і вищі бельгійські старшини, наші приятелі грузини, литовські старшини, які студіюють у тутешній Военній Академії, студенти та доволі численна бельгійська публика.

По вступнім слові голови У. Н. Ради п. Андрієвського про загальну історію України та її значіння як будучої держави слідував реферат п. Олексіюка про українську військову історію, а головно про хід недавньої боротьби українського війська. При кінці забрав слово директор Музею п. Леконт (Leconte), що подякував українцям за їх заходи для влаштування відділу та збірки експонатів.

По відкритті гості та впорядчики рушили

Wyciąg z protokolu wspólnego z dnia 9 maja 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 98. czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 6. maja 1931 r. do sygn. VI. 1. Pr. 200/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 9. maja 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 9 maja 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręg. we Lwowie konfiskatę czas. „Dilo" Nr. 98 z daty Lwów dnia 6 maja 1931 r. zawierającego: 1) w artykule pt. „Aktywnist malopolskoho rusyna" wcałości znamiona występku z § 300 i 302 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za prekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej ustępu artykułu ma na celu wyszydzeniami poniżyć w powadze zarządzenia władz w przedmiocie przeprowadzenia wyborów jakoteż wzywać do wrogich stronnictw przeciw lojalnym obywatelom Rzeczypospolitej, co odpowiada znamionom występku z § 300 i 302 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginale właściwe podpisy.

Za zgodność: Lipanowicz
starszy sekretarz.

походом до могили „Невідомого Бельгійського Вояка“, де зложено жовто-блакитний вінок зі стрічкою: „Au Soldat Inconnu Belge — Les Ukrainiens“ — та хвилиною мовчанки віддано честь бельгійській нації в особі її Вояка, що поляг за її самостійність. Ця церемонія викликала дуже гарне враження на бельгійців і тутешня преса зареєструвала дуже мило цю подію.

Сам відділ складається з одної вітрини (шафи), де виставлені три манекини в одностроях українських армій в повному узброєнні, посмертна маска покійного головного отамана С. Петлюри побіч його портрету, булави полковника УГА Василя Вишиваного, грамоти та хрести української армії, зброя, відзнаки українського війська в малюнках та моделях, схематичні карти боїв, портрети та фотографії визначних військових. Ці річі, зібрані заходами УНРади при ласкавій співучасти дирекції Музею та старшин табору УНР в Калуші, нагадуватимуть бельгійцям про недавню боротьбу України за її державність та служитимуть джерелом для істориків. Наш відділ у цьому Музею — це одинокий відділ недержавної нації й один з перших у військових музеях на чужині. Цей відділ робить дуже миле враження і можна ним гордитись перед неодною секцією державної нації в томуж Музею.

У. Н. Рада в Бельгії сподіється, що українське громадянство підтримає її ініціятиву та збогатить цей відділ памятками з історії української армії. Всілякі річи просимо надсилати до Бельгійського Посольства у Варшаві або Празі-Берліні-Відні з дописокою для: „Musée Royal de l'Armée á Bruxell s pour la Section Ukrainienne“. Найбільш пожадані фотографії військових полковників, з яких буде видана серія почтових карток. Всі фотографії після відбиття будуть звернені з поворотом. Фотографії та портрети просимо слати на адресу: Comitè National Ukrainien en Belgique, 18 Rue Kindermans, Bruxelles.

М. Г.

утворити окремий фонд, якого цілю було би, давати *дійсно* убогій молоді *безплатно обіди* при студентській харчівні. Зразком нехай стане чеський „Гусів фонд“, який зі збираних дрібних датків, складаних всіми чехами охочо, був у силі вже в 1901 р. давати убогим чеським студентам мабуть по 600 обідів місячно *безплатно* (при менза академіка). Цей фонд знали добре наші студенти-сецесіоністи з 1901 р.; бо черпали з нього, що так скажу, пригоршнями, а чехи лише заохочували.

Ось такий фонд треба би нам утворити і передати його під опіку людям чистого характеру як сльоза і справедливим так, щоби лише з цього фонду міг користати той, що на те заслугував би: 1) убогістю, 2) пильністю. Найбідніші студенти вищих шкіл діставали би даром по 30 обідів місячно, менше бідні по 15, 10... А назвати можна би цей фонд іменем *Гр. Сковороди*, бо він також був бідним студентом, тай імя його може би вже в нікого не викликувало спротиву проти самої інституції.

На цей фонд складалися би: постійні місячні вкладки з цілого краю, очевидно невисокі, та всякі принагідні збірки по церквах, підчас ріжних свят, празників, забав, до пушок по кооперативах і склепах, від грачів в карти то-що. Як би ми лише хотіли і всі хотіли дати, то не потребували би по богато давати, а фонд ріс би! Мені здається, що такий фонд конечний, бо він спас би неодного вбогого студента від тих крутих доріг, якими нераз йдуть, щоби жити.

Цю мою думку піддаю під надуму нашого громадянства. Мені неясне, хто мав би занятися зорганізуванням такого фонду. Думаю, що це завдання мусіло би взяти на себе якесь істнуюче вже наше товариство гуманітарного характеру у Львові, яке має загальну повагу і довіря. Це самозрозуміла й необхідна умовина.

Г. Т.

З життя української еміґрації.

„Запорожець за Дунаєм“ у столиці Югославії.

Білгород, 10. травня 1931.

І знова один день відради серед монотонного еміграційного життя. „Українське Артистично-драматичне Т-во“ в Білгороді улаштувало в суботу 9. ц. м. у просторій салі „Дома Радничке Коморе“ українську оперету Артемовського: „Запорожець за Дунаєм“.

Публика заповнила салю досить густо і ждала нетерпеливо, щоб побачити своє рідне на чужині. Тільки питома неточність українців і тут пишалась. Публика вправлялася у битті „брава“ в долоні досить довго, щоби вже раз починали. Нарешті з запізненням майже трьох четвертин години розкрилася занавіса.

Краєвид трохи занадто яскравий. Оксана (п. Мозгова) вчаровує публику своїм срібним голосочком і є на висоті як голосово, так і під оглядом гри впродовж усіх трьох дій. Іван Карась, добрий комічний тип, тільки занадто часто чухається в потилицю. Одарка знаменитий тип цокотухи. Здорова, кремезна і голос Бог дав, і то неабиякий. А до того вона вміє ним володіти і грає знаменито. Андрій — солодкий тенор і парень, хоч куди козак. Дует прекрасний. Школа тільки, що султанові судилося за коротко бути перед публикою. Імпозантна постава, чудовий басовий голос і вишколений неабияк, здобули йому вмить симпатії публики. П. Семенко — це дійсна стать всемогучого султана. Але й Ібрагім-алі (п. Мирославський, бас) сповнив свою задачу якнайвибагливіше.

Взагалі вистава від початку до кінця вийшла несподівано гарно. Сили підібрано знаменито. За їх вокальне підготування належиться найщиріша, і то заслужена подяка режисерці п-і Марії Колесниковій, бувшій артистці київської опери.

Цею першою виставою запрезентувалося „Українське Артистично-драматичне Т-во“ в Білгороді якнайліпше. Щасть йому Боже до дальшої праці для добра і слави української культури!

Іван Будз.

Під замітом приналежности до УВО.

Сензаційний політичний процес зачнеться у Стрию в понеділок 18. ц. м.

В понеділок 18. травня ц. р. розпочинається перед судом присяглих у Стрию карна розправа проти вісьмох молодих українців (у цьому числі трьох учнів осьмої кляси місцевої державної гімназії), обвинувачених прокуратурою за приналежність до УВО (Української Військової Організації). Як каже поліційне донесення, всі нижче подані обвинувачені мали в 1930 р. приступити до цеї організації з тим виразним наміром, щоби шляхом збройного повстання відорвати Східну Галичину від Польщі. Те все прокуратор у Стрию скваліфікував як злочин головної зради з § 58 ц і § 59 б карного закону і всіх вісьмох обвинувачених потягнув за повищий злочин до карно-судової відповідальности як безпо-

Ще одна дуже пекуча справа.

Недавно принесли польські часописи вістку, що в Стрию поранив себе з нужди Осип Якимишин, який скінчивши ґімназію працював в коваля, щоби якось жити. Старався він за місце при суді, але безуспішно, тому вкінці з розпуки хотів собі відібрати життя.

З імені виходило би, що цей студент — українець. Тому, що подібних випадків може є й більше, лише ми про них нічого не знаємо, хочу в цій справі забрати голос.

Що таке біда — хіба добре знаємо. Безвихідна нужда відбирає весь запал до праці, всю охоту до життя, особливо у тих, що рвуться вчитися, але видять, що не мають де і як. Тому треба би подумати, якби помогти убогим студентам вищих шкіл, щоби не ломилися і не марнувалися. Ґімназію можна ще з бідою скінчити. Але скінчити якусь вищу школу по матурі, не маючи до того відповідних матеріяльних засобів, це вже не легка штука. Так було вже й перед війною, але так тяжко, як тепер, не було в нас ніколи.

Та як помогти цим убогим студентам вищих шкіл? Ми всі бідні, це правда, а всетаки стає нас й на таке, без чого можна обійтися. Таж ми і в найбільшу скруту ще цілими громадами звиджуємо чужі краї і розвозимо по них просто велитенські гроші! Думаю, що треба би

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 17. ТРАВНЯ 1931.

СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ.

Лист з Парижа.

Грищенко — один з передовиків.

На однія з недалеких мистецьких виставок у Львові нам доведеться побачити твори неодного із наших мистців, що працюють тепер постійно на Заході.

Тут ми хотілиб познайомити українське громадянство із творчістю одного з них, Олекси Грищенка, що нині вже добре відомий у малярських колах Заходу. Тим більше, що про його творчість знають на Україні стільки, що ніщо, а давно вже настала пора зібрати те, що Україна дала Заходові і бодай скласти список тих мистецьких творів, що є по музеях великих осередків культури. Зусилля групи людей, що працюючи рівночасно для двох культур, поставили собі метою вибити українському мистецтву вікно в Европу, заслуговує якнайбільшої уваги. Їхні твори, що є віддзеркаленям великого мистецтва Заходу, не без індивідуальних вартостей своєї раси, скоріше чи пізніше відіграють свою ролю в будові нової української культури.

Мистецтво є обективне і немилосерне. Ніяких сантиментів якогонебудь характеру, з поминенням пластичного, воно не визнає. Так і творчість Грищенка цікавить нас у першу чергу як творчість пластика, що притягнув нашу увагу своїм малярством, а не тим, що його імя кінчиться на -енко й що він уроженець Чернигівщини.

Його життєпис міг би вияснити неодну із сторін його мистецтва. Він починав працювати ще в часі своїх університетських студій на університетах України та Росії. Він мав численні звязки із нашою передвоєнною київською інтеліґенцією і спеціяльно приязно згадує завсіди цього духового европейця, яким був Мих. Коцюбинський. Цей останній і його дружина Віра заохочували нашого мистця у його перших малярських починах, та щойно в малярській студії Святославського Грищенко починає поважно займатися малярством, продовжуючи працю пізніше по мистецьких школах Росії.

Він належав до тих нечисленних передвоєнних мистців, що виїхавши в Париж, відразу захопились у ньому модерними напрямками. Так і Грищенко привозить у Моску кубізм. Пізніш він оглядає Італію, пройшовши її майже пішки, а по повороті проявляє чималу орґанізаційну діяльність (група „Бубновий Валет“) та заразом починає займатися істор.-мист. дослідами, видаючи декілька більших книг російською мовою про візантійський іконопис і західне мистецтво.

Всеж Грищенка тягне мандрівка. Він подається на полуднє. Через Україну в 1919 р. він моряком добивається до Константинополя, де перебуває довший час. З цього часу походить і його денник, що вийшов недавно у розкішному французькому виданні в Парижі, прикрашений 40 коліровими акварелями автора. Весною 1921 р. наш мистець подається до Греції, щоб вкінці вдруге добитися до Парижа, де в осені 1921 р. виставляє в „Осінньому Сальоні“ 25 своїх річей, якими зразу звертає на себе увагу. Від тоді він безнастанно їздить, але завсіди повертає до Парижа. Улаштовує свої виставки в Атенах, Парижі (ґалерії Домінік 1923, Персіє 1924), їде до Портуґалії й по піврічній праці виставляє знов у Персіє 1925. Весною 1926 велика виставка в ґалерії Бінґ, пізніше друга в ґалерії Фан Лер.

У тому часі він одружується з францужен-кою і лишається постійно на полудні Франції. Нові виставки в ґал. Дрюе 1928, 1929. Додайте до цього численні виставки на провінції, участь у Сальонах та на виставках закордонних і будете мати образ незвичайної активности нашого мистця.

Тепер уявіть собі цю людину, що проїхала цілу Европу, якто кажуть „на возі і під возом“, людину, в якої жилах пливе непосидюча кров предків чумаків, людину, яку вабить рівночасно і вирафінована культура Заходу і невпинно таємничий Схід та божевілля барв Полудня. Уявіть собі цю людину, що навчилась жити лише враженнями вічної змінности, для якої життя міриться грою нервів — як вона сидить за станком і розмальовує відчуті, імпресіоністичні, але спокійні антиемоціональні пейзажі у стилі Труша або Холодного.

Справді важко собі уявити таким нашого мистця. Ліріка Грищенка зовсім інша, вона — вибухає. Його малярство — це вічний стан бурі, це оркан. Експресіонізм, для якого немає ніяких формул крім власного „я“, що змушує глядача переживати цей сам процес, що його пережив мистець при творенню свого полотна.

Небо в його пейзажах хвилює завсіди тисячю несподіванок, у ньому йде вічна боротьба сил атмосфери. Його дерева пнуться галузями в небо, а заразом вростають усією силою свого міцного коріння в землю. Земля кричить у нього своїм верґарнівським криком.

Та найцікавіший Грищенко як маляр моря. Тут він мистець, яких хіба небагато в Европі. Він завсіди відчуває в морі те, що є найбільш змінне, його вічний рух, його стихію. І свою малярську техніку він підпорядковує зовсім тій стихії, малюючи шаленими ударами пензля, гру-

середніх справців. Тому обвинуваченим, на випадок засуду по думці внеску прокуратора, грозить кара смерти на шибениці, бо на основі § 59 б к. н. на безпосередніх справців є тільки одинока кара смерти, котрої не виконаноб хіба на нелітніх.

Обвинуваченими є: 1) Петро Рішко, літ 19, родом з Дуліб, пов. Стрий і там замешкалий, учень торговельної школи, 2) Олександер Бондар, літ 26, родом з Перегінська, пов. Долина, нежонатий, робітник у Стрию, 3) Роман Лебедович, літ 17, родом з Городища, пов. Тернопіль, учень VIII. кл. ґімн. у Стрию, 4) Степан Грущак, літ 19, родом зі Стрия, торговельний помічник у Стрию, 5) Василь Яцків, літ 19, родом з Гірного, пов. Стрий, учень VIII. ґімн. кл. у Стрию, 6) Степан Луцик, літ 24, родом зі Стрия, нежонатий, торговельний помічник у Стрию, 7) Юліян Найда, літ 22, родом з Курник, пов. Перемишль, нежонатий, торговельний помічник в Болехові коло Стрия і 8) Юліян Іванчук, літ 19, родом зі Щирця, пов. Львів, учень VIII. ґімн. кл. у Стрию. Обвинувачених арештувала стрийська політична поліція ще з початком листопада 1930 і від цього часу, себто вже семий місяць перебувають вони у слідчій вязниці при окружному суді в Стрию.

Змісту обширного акту обвинувачення покищо не можемо подати з процесових причин, а подамо щойно тоді, коли його дня 18. ц. м. відчитають на явній розправі. Тут лишень мусимо згадати, що прокуратор для всіх обвинувачених без вимку жадав кари смерти і колиб так лава присяглих потвердила всі головні питання, то в Стрию прийшлось би ставити цілий ряд шибениць, бо тільки для нелітніх була би кара 15-літньої тяжкої вязниці, замість шибениці.

Самозрозуміло, що отся розправа викликує велике зацікавлення серед нашого місцевого громадянства, бо в Стрию масового політичного процесу за державну зраду ще досі не було. До розправи покликано цілий ряд поліційних агентів, а на самій розправі мають відчитати „Батурина“ Богдана Лепкого і „Землю“ Ольги Кобилянської та іншу подібного роду українську „революційну“ літературу, яку найдено при нагоді трусів в обвинувачених у хвилі арештування.

Трибуналові буде проводити і буде вести розправу окружний судія Свірчинський, обвинувачувати буде віцепрокуратор Валіш (провідник стрийських бебеків), а боронитимуть місцеві українські адвокати: д-р Гарасимів, радник Думин, радн. Ерденберґер, д-р Калуський, д-р Лужецький і д-р Домбчевський — себто вся українська палестра в Стрию, врешті також посол д-р Степан Баран, адвокат з Тернополя.

—o—

15 ПРОЦЕНТ НЕ ЗВЕРНУТЬ.

Після конференції Пілсудського з прем. Славеком розійшлися були чутки, що урядовцям мають звернути 15 % додаток до платні. Варшавська санац. преса стверджує тепер, що ті чутки зовсім безосновні.

—o—

КОНФІСКАТА МАЙНА ЕСП. КОРОЛЯ.

У Мадриді появився розпорядок про конфіскату приватного майна бувш. короля Альфонса. Як причину для конфіскати подали закид, що король вихісновував своє становище, щоби особисто збогачуватися коштом народу. Остаточне рішення про конфіскату ухвалять на Нац. Зібранні.

—o—

КРОВАВІ ВИБОРИ.

При виборах до парляменту в Каїро було 7 убитих і 160 тяжко ранених, а багато легше ранених.

—o—

БІЛЬШОВИКИ ПРО ВИБІР ДУМЕРА.

Вся більшовицька преса обговорює вибір Думера президентом Франції. „Ізвестія“ твердять, що Бріянова невдача доказує, що війні ще не прийшов кінець, і що Францію тривожить зріст ревізіоністичних тенденцій у Німеччині. Бріяновою політикою було заспокоювати Німеччину незначними уступками. Невдача Бріяна вказує, що внутрішнє й зовнішнє положення Франції загострилося. Вибір Думера президентом доказує, що більшість обох французьких палат є за тим, щоби до Німеччини приноровлювати політику сильної руки.

—o—

Після смерти Д-ра Івана Куровця.

Львів, 15. травня 1931.

По всіх центральних установах Львова і в усій українській львівській громаді запанували по смерти такого видатного і популярного громадського діяча, яким був Пок. І. Куровець, помітне пригноблення і смуток. Кожна установа відчула його страту болюче, бо всюди він приймав як не тепер, то давніше, перед роком чи двома роками, видатну участь у творчій праці. Всюди його любили, хоч і дрожали перед його вибагливістю та безоглядністю в оцінці громадської праці. Він був невмолимим для кожного, хочби була мова і про не знати як заслуженого патріота, якщо цей зробив якийсь помилковий крок, чи щонебудь занедбав хоч би й з не своєї вини.

Великий, щирий і глибокий інтерес Покійника до всіх без вимку громадських справ ставить його в ряди тих нечисленних наших діячів, що їх слід ставити за зразки, за найкращі взори громадян для всіх поколінь. Не було ні одного такого світлого моменту в нашому житті останніх десятиліть, до якого не причинивсяб своєю працею й ініціятивою цей небуденний громадянин. Так само не було ні одної хоч би й як незначної, але сумної події в нашому житті, яка не потряслаб і не сколихнулаб до глибин цього вражливого діяча. Здається, ніхто з живучих не переживав до тої міри глибоко і до тої міри нервово недолі нашого народу за останніх 15 літ, як саме Покійний. Ці переживання були, здається, одною з головних причин підірвання його залізного орґанізму та смерти.

Не треба забувати, що попри глибоке переживання загально-народніх нещасть, Покійному не пощадила доля і цілої низки родинних. Стративши перед війною і в часі війни передчасно двох синів, Покійний уже по війні пережив ще один траґічний родинний момент наслідком смерти своєї дружини, що померла в часі його відсутности. Тоді Пок. д-р І. Куровець був за кордоном, відвідував могили своїх синів далеко над Адрією. Вернувши від синівських могил, не застав уже дружини, що ділила кільканадцять літ з ним долю й недолю. Не дивниця, що в таких обставинах і при таких переживаннях і залізний орґанізм незабутнього д-ра Куровця заломився.

Одначе, хто знав ближче Покійника, хто частіше з ним стрічався, тому добре відомо, що морально ніякі нещастя цього кипучого любовю до свого народу громадянина не зломили. До останніх своїх днів не втратив Покійний ні частинки з тієї великої віри у світлу майбутність свого народу, яка його все життя кріпила, яка його гнала на вершини творчих зусиль навіть у часи катастрофального лихоліття нації. Віра у потенціяльні сили народу, віра в його життєву снагу і накінець віра у велику ідейність та здатність до жертв і посвяти національних діячів — ось ті елементи, що заставляли Покійного все стояти на перших стійках національного фронту праці і все творити нові і нові цінности для збільшування і поширювання здобутків національної культури.

Не дивниця, що під тягарем важкого смутку відпроваджує нині львівська українська громада на місце вічного спочинку тлінні останки одного з найвизначніших своїх громадян, одного з найпопулярніших своїх любимців. Бо таким саме був Пок. д-р І. Куровець. У прегарний травневий день виросте чергова свіжа могила, що заховає в собі останки вимково рухливого і вражливого громадянина-передовика, сина нашого багатостраждального народу, але такого сина, що все життя віддав для праці над скороченням і припиненням народніх страждань і неуспіхів та над наближенням до нього кращих, світліших днів.

Цих кілька слів у день похоронів кидаємо на могилу Покійника замість китиці травневих квіток.

•

Вислови співчуття від Василя Стефаника.

До нашої Редакції наспіла сьогодні телеграма від письменника Василя Стефаника з Русова, який з нагоди смерти д-ра І. Куровця депешує:

„Передайте родині й українській суспільности мій найглибший жаль з приводу смерти мого приятеля Івана Курівця. — Василь Стефаник.

Відгомін зпоза тюремних мурів.

У нашій Редакції явилася нині Вп. Пані Іванна Левицька, дружина голови Українського Національно-Демократичного Обєднання *посла д-ра Дмитра Левицького,* що перебуває тепер у санаторії Червоного Хреста як арештований і недужий та зложила в імени і з волі *д-ра Дмитра Левицького 25 зол.* на будову шпиталю ім. митр. Шептицького замість вінця на могилу Покійного д-ра Івана Куровця.

Величаві похорони.

У пятницю в 3-ій год. попол. з дому жалоби при вул. Вірменській ч. 3. рушив величезний похоронний похід в напрямі Личаківського цвинтаря. У похоронах взяло участь кілька тисяч громадян зі Львова та з краю, м. ін. численною була делеґація з Калуша та Калущини.

Подрібний опис похорону подамо завтра.

бими мазками фарби, так, що фарба стає сама хвилею і захлюпує ціле полотно.

Для кожного мистця можна найти своє місце в „просторі“ малярства. Грищенковий індивідуалізм важко вмістити в якісь рямці стилю. Для нього кожен шлях добрий, щоб лиш осягнути якнайбільш емоціональне враження своїх малюнків. Він однаково користає і з досвідів у ділянці „абсолютної фарби“ батька сучасного малярства Сезана і великого експресіоніста, „божевільного“ фляманця Ванґоґа. Нині, будучи мистцем наскрізь нашого часу, він іде паралельно шляхом, яким ідуть і німець Кокошка і француз Фреш. Всеж експресіонізм Грищенка не попадає ніколи в такий ніґілізм форми, як у росіянина Сутіна ні в абстрактивність.

Цікаво нам подати, де і які ґалерії та музеї мають його твори. Щодо популярности на Заході, так його можна безперечно долучити до двох імен, Архіпенка та Глущенка. Твори Грищенка ми находимо в Люксембурському музею в Парижі, в ґалеріях Ґівома Пера, Дрюе, Еселя, Друан і ін. та в цілій низці европейських і американських музеїв: Королівський музей у Копенгаґені, музей в Ґенті (Бельґія), ґалерія Уеркмен в Льондоні, Третяковська ґалерія в Москві, музей д-ра Барнеса у Філядельфії має 24 його річі, ґал. І. Керіґен у Ню-Йорку 43 річі, Т. Уітмеса в Бостоні 67 річей та численні приватні колекції.

Грищенко — мистець для нас безумовно дуже цікавий, тимбільше, що в його малюнках висловлено багато із духового життя, а його лірика завсіди нам близька. Вона тим вартніша, що вона є виявом сили. А це трохи рідкий прояв у нашому мистецтві.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Яммім!

Посолка М. Рудницька перед судом.

Судова розправа проти посла, якого сойм судові не видав.

Зовсім несподівано, не маючи передтим ніякого повідомлення з канцелярії маршала сойму, яка в свою чергу теж ніякого повідомлення не отримала, без розгляду справи соймовою комісією для справ регуляміну і посольської незайманости, без вирішення справи видачі чи не видачі судові пленумом сойму, ба навіть не знаючи акту обвинувачення проти себе — посолка Мілена Рудницька отримала в перших днях травня завізвання на судову розправу у Старому Самборі у характері обвинуваченої за злочин в § 305 карн. зак. (Нарушення публичного спокою).

І справді, в дні 12. ц. м. почалася розправа перед Старо-Самбірським судом. Пос. Рудницька, яка виїхала за кордон, на розправу не явилася, передавши уповноваження адвокатові д-рові Іванові Максимчукові у Старім Самборі.

Після відчитання акту обвинувачення д-р І. Максимчук заперечив у першій мірі цілий зміст обвинувачення, з тим, що мериторичну оборону обвинуваченої застеріг собі на пізніше. (Тому теж і ми покищо не подаємо акту обвинувачення, стримуючися до часу, колиб справа стала актуальною). Покищо оборонець підніс такий формальний заміт:

Обвинувачена від листопада 1930 р. є посолкою до сойму польської республики і на основі постанови 21. статті обовязуючої конституції, уступ 4. обвинуваченої не можна покликувати до карно-судової відповідальности, ані позбавляти свободи впродовж цілого часу важности посольського мандату — без спеціяльного дозволу на це сойму; зокрема не можна робити цього тому, що свій злогадний каригідний вчинок обвинувачена зробила в часі, коли була посолкою до попереднього сойму і виконувала свої посольські обовязки (19. X. 1928 р.). Тому оборонець вніс в імені обвинуваченої на відложення ведення карно-судової справи проти обвинуваченої, а то тому, що прокуратор окружного суду в Самборі не предложив по думці 2 ст. § 2. кпк. ані при зголошеному акті обвинувачення, ані при нинішній розправі дозволу сойму на карне переслідування обвинуваченої.

На тему того формального закиду оборони виввязалася довга дискусія (!) поміж оборонцем д-ром Максимчуком та суддею Уленецьким, який покликувався на письмо прокуратора окружного суду в Самборі і хотів таки вести розправу. Аж коли оборонець предложив судді текст конституції і коментар до арт. 2. § 2. карної процедури д-ра Пайпера й обіжник, авторитетно виясняючий цей законний припис, суддя дав переконати себе і відложив дальшу розправу аж до отримання дозволу зі сойму. Відповідне жадання суддя вислав вже судовою дорогою до міністра справедливости у Варшаві, який вирішить, чи відіслати його до сойму, чи стримати.

ЖЕНЕВСЬКІ НАРАДИ.

15. травня Бріян отворив перше публ. засідання европейської комісії студій. Мін. Гендерсон висловив вдоволення, що Бріян приїхав у Женеву та сказав, що сподіється, що Бріян і далі скріплятиме Лігу Націй своїми мировими ідеями. Бріян подякував за промову та зазначив, що Ліга Націй і Европейський Комітет будуть розвиватися незалежно від поодиноких осіб. Навязуючи до малих невдач у політ. житті згадав про паломницьку палицю, яку небаром візьме, зриваючи з політикою.

Комісія постановила допустити вільне місто Данціг до участи в господарських нарадах.

УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ В ЖЕНЕВІ.

„Ґазета Польська“ з 15. травня повідомляє: Деякі польські часописи принесли вістку, що до женевського секретаріяту прийшли письма від української парляментарної репрезентації в Польщі в справі польсько-українських переговорів. Після справдження в секретаріяті показується, що ніяке письмо від згад. парляментарної групи не прийшло до Ліги Націй.

НАРАДИ ПРЕЗИДЕНТА З ПІЛСУДСЬКИМ.

Президент Мосціцький прийняв у Замку марш. Пілсудського. Кажуть, що ця авдієнція рішить про пляни прем. Славека на найближчий час у вн.-політ. ділянці. Поінформовані кажуть, що чутка, начеб уряд закинув думку про скликання надзв. сесії сойму є неправдива, бо в тій справі ще нічого не ухвалили. Рада міністрів на днях порішить цю справу.

ПЕРЕД ДИМІСІЄЮ БРІЯНА.

У колах близьких до мін-ства закорд. справ кажуть, що Бріян вернеться до Парижа у вівторок після закінчення засідання комісії европейської унії. Участи в засіданнях Ліги Націй не візьме. Заступить його держ. підсекретар Фр. Понсе. Обовязки Бріяна виконуватиме насамперед прем. Лявель, а потім при творенні нового уряду теку закорд. справ одержить хтось інший.

СТРАЙК У ТАРТАКАХ У ШВЕЦІЇ.

У Солефтеа (в Швеції) у тартаках прийшло до сутички між страйкуючими та тими, що не кинули праці. Військо виконало шаржу. На вічу постановили унерухомити тартаки. 7.000 манифестантів викидало тих, що не страйкують. Було вбитих 5 робітників.

—o—

З судової салі.

ПІД ЗАКИДОМ ДЕРЖАВНОЇ ЗРАДИ.

Перед львівським судом присяглих станули 25-літн. Дан. Гриник студ. ветеринарії, 40-літн. Ем. Штайр кравець, 52-літн. Ст. Підгайний і 25-літн. Мих. Чудак — обвинувачені у державній зраді. Акт обвинувачення закидає названим, що в 1929/30 кольпортували „Сурму“.

У суді обвинувачені не признаються до вини. Розправу веде р. Яґодзінський, обвинувачує прок. д-р Мостовський, боронять адв. д-р Ганкевич, д-р Старосольський та д-р Шухевич. Присуд западе в суботу.

—o—

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, Коперника 16. II. пов.** 2040 1-?

— **Телеф. 2-11. Піскова 22. „Власна Хата“. Фотограф Лев Янушевич.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущини 5. (коло кіна „Аполльо“) поручає по найнижчих цінах **ковдри, матераци і постіль.** Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 2015 2—20

— **На дохід Секції Опіки над Українською Ремісничою Молоддю** заходами Т-ва українських ремісників „Зоря“ відбудеться в неділю, 17. травня на площі Сокола Батька **великий весняний фестин.** Початок в год. 3 попол.

— **Перша кляса при українській гімназії в ЧСР.** З дозволу міністерства шкільництва та народньої освіти ЧСР **відкривається** при українській реформованій реальній гімназії в Ржевницях в 1931/32 шк. році **перша кляса,** до котрої будуть прийматися діти українських еміґрантів, що мають десять років. Вступні іспити відбудуться 26.—27. червня ц. р. Прохання про допущення до іспитів разом з метрикою, шкільним свідоцтвом та анкетою про матеріяльний стан треба подавати на імя дирекції гімназії. Для найбідніших учнів першої кляси в гімназійному інтернаті зарезервовано десять безплатних місць.

— **Про студії в Німеччині.** З канцелярії Українського Наукового Інституту в Берліні дістаємо у звязку зі статтею „Про студії в Німеччині“, поміщеною недавно в „Ділі“, спростування, що у високих технічних школах у Німеччині в літнім семестрі виклади починаються в половині квітня і кінчаться 31. липня, а не починаються 31. липня, як це було через помилку подано.

— **УНДО нарешті має великі гроші.** Так може сказати собі неодин, що прочитає статтю краківського „Ілюстрованого Курера Цодзенного“ за 16. травня п. з. „50.000 долярів дістало УНДО від Совітів за комуністичну пропаганду“. Читаємо в цій „феноменальній“ статті про ревеляційні відомости „Сельроба“ у справі 50.000 долярів, які начебто дістало УНДО для українських кооператив, а в дійсности на комуністичну пропаганду. Читаємо там далі, що УНДО нібито принціпіяльно поборює комунізм, а в дійсності стоїть на услугах більшовиків і за їхні гроші веде комуністичну пропаганду. Посли Луцький і Павликовський тільки й те роблять, що ширять комунізм, а „Діло“ дбайливо реєструє ще і жертви американських українців на потреби старого краю, а в дійсності, як пише цей бруковий щоденник, усі ці гроші йдуть на комуністичну акцію. УНДО таке багате й щедре, що дарувало Коновальцеві 12.000 долярів на акцію УВО. Далі цей Курерок питає, де ділося решта з тих 50.000 долярів. Ми зі свого боку можемо хіба сказати, що УНДО так тепер розбогатіло від більшовицьких грошей, що готово жертвувати кількасот золотих на те, щоби редактори цієї огидної краківської газетки могли бодай місяць перебути в якій санаторії, в домі недужих на мізок, або бодай у домі поправи, щоби там отямились, і навчились добре і вірно читати бодай „ревеляції“ „Сельробу“.

— **„Спортові Вісти“** ч. 5. з дати 11. травня ц. р. приносять багато цікавого й актуального матеріялу на спортові теми. Крім відділу рецензій на найновіші спортові імпрези українських дружин поміщені в ньому такі статті й більші замітки: Враження учасника бігу навпростець, Лікарська самоконтроля в спорті, Легкоатлет УССК-у при праці, Другий виклад про спорт (фейлетон Анатоля Курдидика), „Мілля мілля“, Як Льос Енджельос приготовляє X. Олімпіяду?, Рекорди у звірят і ін. Позатим є богатий відділ дописів п. з. „Спортове життя у краю“, Спортові новинки, Спортові жарти й ін. В цьому числі поміщено 7 ілюстрацій. Українські спортовці (і шахісти) повинні піддержати цей орган негайною присилкою передплати, якщо хочуть, аби він появлявся правильно і вдоволяв усіх. Чвертьрічна передплата „С. В.“; 3.50 зол. Адреса: Львів, Кентшинського 10/II.

— **Знов утікачі з СРСР.** Коло Долгінова втекло до Польщі 5 білоруських селян, коло Іванець 8 селян, які оповідають, що за спротив проти колективізації більшовики мали їх вивезти на Соловки. Це примусило їх покидати рідні села і втікати в світ за очі.

— **Продав памятник Жигмонта і підміську залізницю.** У Варшаві перед окр. карним судом іде розправа проти Альф. Шимана, обвинуваченого в тому, що якомусь Кубякові продав... памятник короля Жигмонта на Замковій Площі та підміську залізницю Варшава-Ізабелін. Кубяк наняв був робітників, які розкручували шини, а він їх опісля продавав.

— **Новоженці в полумях.** В Катовицях у костелі підчас шлюбу молодої пари впала свічка і від неї запалилася сукня молодої, панни Евгенії Н. Від сукні почало горіти убрання новоженця. Заки вогонь погасили, молода тяжко попеклася і її просто від шлюбу повезли до лічниці.

— **Зпід шибениці на волю.** В чеськім місті Кутні засудили жінку Земанову за вбивство тестя на кару смерти. Найвищий суд затвердив присуд, але заки була вирішена справа помилування у президента, найшлися свідки, що Земанова нічого не винна, бо її тестя вбили бандити. Земанову зараз випустили з вязниці на волю.

— **Нещастя в нещасті.** В Бірмінгемі коло Льондону у лічниці оперували одного пацієнта, хорого на гортанку. До приспання оперованого вживали насонного середника, який при вогні вибухає. Через необережність лікарів цей середник зіткнувся з лямпою і вибухнув так сильно, що приспаний пацієнт згинув, а лікар був ранений. Правдоподібно вибухнула мішанина етеру і хльороформу.

— **Елястична і вигідна ситківкова обув, це** справжня насолода для кожного, хто вживає цього спорту. Безліч листів із признаннями є доказом, що ситківкова обув **Дельта** це найпопулярніша марка того рода. (Дивн оголошення на стор. 3.)

—o—

З театру.

(Виступ празької групи „Художественного Театру“).

Рівно два роки тому мали ми насолоду бачити у Львові виставу відломка трупи славного московського театру Станіславського.

Цим разом почали від „Ревізора“ Гоголя. Початок у клясичному стилі. Ще пять літ і можемо діждатись одного із великих літературних ювилеїв: сотих роковин найкращої російської комедії. Російської комедії, написаної українцем. Це досі єдиний драм. твір українця, відомий у всесвітній літературі та граний на всіх сценах світа від Москви до Льондону і від Льондону до Токіо. Правда, не має він у собі нічого українського; навпаки — він наскрізь московський. Навіть важко було би відповідною критичною дестиляцією добути із гумору Гоголя, що надихує всю цю комедію ті самі риси, які виявлені в його чисто українських творах.

„Ревізор“ — першорядна комедія всесвітнього репертуару. Не тому, що вона має якесь

†

Іван Яримович,

почет. совітник Митроп. Консист., парох в Шоломиї, по тяжкій недузі, заосмотрений Найсвят. Тайнами, помер у 52-ім році священьства в 77. році життя дня 13. травня ц. р.

Похорони відбудуться дня 16. травня ц. р. передполуднем з парохіяльної церкви в Шоломиї на місцевий цвинтар. — В. Й. П.

літературне значіння в історії російської літератури і належить до шанованих клясичних зразків, а тому, що вона ще вічно жива, свіжа і має в собі загальнолюдський тон.

Своєрідне маломістечкове середовище московських купців і урядовців може бути для нас, як і для інших чужинців, мало зрозуміле. Люди західньої культури можуть уважати презлобним памфлетом таку галерію хабарників, дінюхів та ідіотів зібрану в однім місці. А проте незалежно від вістря суспільної сатири, зверненого проти підкупного „чиновництва" російської держави, славної хабарниками, має „Ревізор" зовсім інше джерело гумору: комізм інтриґи зеднаний із комізмом живих типів.

Сюжет „Ревізора" майже банальний, повторений сотні разів за 100 літ не тільки в літературі, але й в життї: нема місяця, щоби якийсь дотепний ошуканець, узявши на себе ролю достойника, не піддурив якусь інституцію або особу на значнішу суму грошей. Саме тепер у Берліні йде ще одна нова песа п. з. „Капітан із Кепеник", на таку саму тему.

Гоголь у своїм хисті пекольної карикатури не пробував надати Хлестакову ніодної риси достойника. Легка це річ обдурити навіть розумних, коли ми зовнішнім виглядом і своєю поведінкою нагадуємо якусь високу особу. Навіть коли така штука має й найбільше несподівані наслідки, її жертви не конче мусять бути осмішені. У „Ревізорі" дієві особи падуть жертвою власної заляканої уяви, подібно, як „Недужий з уяви" Моліера.

Коли рівнати „Ревізора" з „Тартюфом" Моліера — волїємо Гоголя. Кара, яка приходить накінець на Тартюфа підготована, наче довша проповідь на тему „котюзі по заслузі". Гоголь увесь занятий змалюванням характерів, живих дієвих осіб, немов би й не журився завязкою й розвязкою. Адже кожна із виведених ним постатей приносить самою своєю появою матеріял до сміху, а всі вони разом складаються на першорядну менажерію, якої розяснювати вже не треба.

Додаймо ще й те, що Хлестаков, хоча картограф, вітрогон і ошуканець, чомусь нам симпатичний. Він несвідомо заспокоює свою потребу прикрасити сіру, тісну буденщину — мрією. Мрія забріхує його і поетизує. І від неї паде промінь на всіх інших. Усі дієві особи нудять світом від тої самої потреби: — бути чимсь іншим, як є, уявляти себе важними особами, які виконують преважливу суспільну ролю. Ми не ненавидимо їх, не погорджуємо ними, а навіть не осуджуємо їх, бо вони надто малі й надто смішні.

Сміх має ту дивно-цілющу силу, що каже нам забувати про причини й наслідки чужих учинків і дозволяє насолоджуватися самою йо го стихією, наче освіжною купілю.

Грали „Ревізора", згідно з найкращою традицією московського театру. Може неодин із нас волів би бачити його менше історичним, тому, що вже самі одяги, в роді наполеонівських шапок, роблять на нас враження гротескової фарси. Але також Корнейль і Расін грані у „Французькій Комедії" вражають нас, чужинців, своїм патосом, як щось неприродне.

Хлестаков — одна з тих роль, про яку мріють деякі актори, щоби дати в ній міру свого таланту. В. Алєкін мав до неї всі зовнішні дані й добув із неї неодну рису гумору та приємного ліризму. Всі, що знають Кузнецова із київського „Соловцовського" театру, найкращого російського актора в цій ролі, не будуть дивуватися, що креація ведена в трохи іншому тоні не може давати нам повного вдоволення.

Незрівняні були два тузи цієї трупи: Павлов, як городничий і Греч як його жінка. Тембр голосу і гра очей п-і Греч належать до тих прикмет великих артистів, які дозволяють зрозуміти випадки „вроків", коли глядач виходить із театру смертельно задурений якоюсь артисткою на довше, як на один вечір.

Решта трупи — всі досвідчені артисти, дарма, що не бачили ми в „Ревізорі" відомих нам із попередніх вистав таких першорядних майстрів як Крижановська, О. Чехова, Асланов, Вирубов і Дуван-Турцов. Та крім єдиного докору, що цей театр ставить надто високі ціни на білети, ще й в половині місяця, іншого мабуть у нас він не почує. **м. р.**

—o—

Цирк.

На майдані Бема (бічна Городецької вулиці) розтаборився варшавський цирк Станевських, який приїхав туди на низку гостинних виступів. Це цирк уже на европейську мірку, з використанням не лише новочасних технічних удосконалень, але й підтяганням програми до своєрідного мистецького рівня. До таких цирково-мистецьких продукцій слід передусім зарахувати жонглерські штуки Максиміліяна Труччія, які переходять межі уяви про людські можливості. Дивне враження роблять витресовані моржі — одні з найцікавіших звірят, нібн погані й неуклюжі, на ділі страшенне зручні та зі справжньою „інтелігенцією": вони граються з людьми, наче їх ровесники. Окремий відділ, як звичайно, творять коні, від малих шотандських „поні" аж до величавих румаків. Гімнастики ріжних категорій, танцюристи й танечниці та „містерії", які чудово використовують зорові омани глядачів та власну придумчивість і зручність, складаються на програму з кільканацяти точок, що творять ріжнобарвне кількагодинне видовище. **(рк.)**

—o—

СПОРТ

Львів. Україна II.—II. Сокіл II. 2:2 (0:2).

Змагання за мист. Б-кляси, розіграні 14 ц. м. на грищі Сокола-Батька. В першій половині перевага Сокола II, в другій України. Голи для України стріляли: Гоцький мол. і Труш.

Коломия. Сокіл—ТУР 6:1 (4:0).

Товариські змагання (14. ц. м.) при значній перевазі українського Сокола. Ворота для Сокола стрілили: Зощук II (2), Микуляк (2), Харук і Радиш по 1.

Україна—Гасмонея.

Змагання цих дружин за мистецтво А-кл. відбудуться в неділю 17. ц. м. в год. 5. попол. на Цитаделі. Попередять в год. 3. змагання резерв за мистецтво Б-кляси.

Недільні змагання.

З А-клясових дружин грають 17. ц. м. за мистецтво — крім України з Гасмонеєю — ще Світезь з Ревероюу Львові і II. Сокіл з Лехією І Б у Львові та Польонії з Погонею у Стрию. — З лігових дружин змагаються: Лехія-Варта у Львові, Польонія-Чорні у Варшаві, Варшавянка-ЛКС в Лодзі, Висла-Краковія в Кракові і Погонь-Рух у Великих Гайдуках.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 15. травня 1931 р.: масло експортове і десерове пріма 4·50 зол. за кільо; молоко 27—29 сот.; літра сметани 1·50 зол.; копа яєць 4·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 16. травня година 7·30 веч. „Весілля в Голівуді".

Неділя, 17. травня, година 3·30 попол. „Вікторія і її гузар"; година 7·30 веч. „Весілля в Голівуді".

Понеділок, 18. травня, година 7·30 веч. „Весілля в Голівуді".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Субота, 16. травня. година 7·30 веч. Виступ російського театру Станиславського.

Неділя, 17. травня, година 7·30 веч. Виступ російського театру Станиславського.

Понеділок, 18. травня, година 7.30 веч. „Гадьо! Радіо Шівато" Норта (премієра).

Малий Міський Театр:

Субота, 16. травня, година 7·30 веч. „Любов" Жеральдія. Виступ трупи Адвентовича.

Неділя, 17. травня, година 7·30 веч. „Любов" Жеральдія. Виступ трупи Адвентовича.

Цирк Станевських на площі Бема

дає щодня представлення в год. 8·20 веч., а у вівтірки, середи та неділі також пополудневі представлення в годині 4-ій.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра" (Власта Бурїан, Анні Ондра).

КАСИНО: Звукова жидівська фільма „Грай, циґане!"

КОЛЬОСЕЙ: Звукова фільма „Шалена циганка".

ЛЕВ: Звукова фільма „Король прошаків".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Мароко".

ОАЗА: Звукові фільми: „На фронті нічого нового", „З Бирдом до Південного бігуна".

ПАЛЯС: Звукова фільма „Примхи мадам Помпадур".

ПАН: Звукова фільма „Роман над Ріо Гранде".

ПАСАЖ: „Воєнним шляхом" (Кен Мейнард). „Велика парада збиточників" та додатки.

ПРОМІНЬ: „Князь Орлов".

ФАТАМОРҐАНА: „Гріх Інги" (на осн. Стефана Цвайґа).

ХИМЕРА: „Арена жаху" німа єдиніця та звуковий додаток Парамавнту „Кокосові горіхи".

СТИЛЕВЕ: „Манолеску" і виступ Бронислава Броновського.

УТІХА: „Пат і Паташон серед людоїдів", „Хто вбивник?"

Програма радіо.

Субота 16. травня 1931.

Варшава (1411,8) 17·30 Концерт для молоді. **Вильно** (368,1) 12·05 Популярний концерт. **Льондон** (356,3) 16·30 Радіоорхестра. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Стокгольм** (435,4) 18·45 Народні пісні. **Рим** (441,2) 19·45 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 20·00 Кабарет. **Брукселя** (508,5) 21·00 Концерт. **Відень** (516,4) 12·00 Капеля Гайгера. **Букарешт** (550,5) 12·15 Радіоквартет. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт.

Неділя 17. травня 1931.

Варшава (1411,8) 10·15 Богослуження. **Льондон** (356,3) 16·00 Концерт (Дора Лябет, сопран). **Букарешт** (394,2) 10·45 Релігійний хор. **Рим** (441,2) 13·00 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 8·30 Релігійна музика. **Відень** (937,5) 13·10 Віденські пісні. **Харків** (937,5) 15·00 Оперова музика. 20·30 Концерт. **Париж** (1724,1) Радіоцирк. **Москва** (1481) 12·00 Концерт.

Понеділок 18. травня 1931.

Варшава (1411,8) 16·15 Програма для дітей. **Вильно** (368,1) 12·05 Оперова музика. **Льондон** (356,3) 19·40 Концерт. **Берлін** (419) 18·15 Тріо на фортепіяні. **Рим** (441,2) 12·45 Легка музика. **Відень** (516,4) 11·00 Капеля Сільвінга. **Будапешт** (550,5) 17·25 Циганська орхестра. **Харків** (937,5) 15.00 Концерт для дітей. **Ленінград** (1000) 14·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота 16. травня 1931.

11·58 Сигнал часу, 12·10 Шкільна авдиція, 12·45, 14·30, 19·55 Грамофон, 14·15 Госп. комунікат, 14·35 Відчит для матуристів, 15·00 „Серед книжок" (найм. вид.), 15·15 Почт. скринька для дітей, 15·30 Відчит із Вильна, 16·10 Муз.-літ. авдиція, 16·40 Відчит із Познаня, 17·00 Авд. з Кракова, 18·00 Богослуження з Вильна. 19·00 Всячина, 19·20 Акад. чвертьгодина, 19·40 Прес. рад. денник, 20·00 Фейлетон, 20·15 Літ. авдиція, 20·30 Трансм. з Варшави, 22·00 „На овиді", 22·15 Шопенівський концерт, 23·00 „Забуті шлягери" (з фортепяном)

Неділя 17. травня 1931.

10·15 Богослуження, 11·58 Сигнал часу, 12·15 Поранок із Фільгармонії 14·00 Ріжнородні відчити й музика, 16·10 Програма для ст. дітей. 16·25 Прогр. почтова скринька, 16·30, 19·40, 22·35 Грамофон, 16·45, 17·15 Відчит, 17·00 ! ! ! В. Будзинського, 17·40 Концерт із Варшави, 19·00 Всячина, 19·25, 22·00 Фейлетон, 19·40 Спорт. комунікат, 20·00 „Нар. баляди" (авд.), 20·30 Концерт і літ. чвертьгодина, 22·15 Концерт із Варшави, 23·00 Танц. музика.

Понеділок 18. травня 1931 р.

11·58 Сигнал часу, 12·10, 15·20, 16·45, 19·25, 19·55 Грамофон, 15·00 Госп. комунікат, 15·30 Фр. лекція. 16·15 Прогр. для дітей, 17·15 Відчит, 17·45 Легка музика, 18·45 Всячина, 19·10 Ріжнича скринька й біржа, 19·40 Прес. рад. денник, 20·00 Відчит актуальний, 20·15 Муз. відчит, 20·30 Оперетка, 22·30 „Жарти й світовики", 22·50 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Ходорів:
17. V. „Жінка, що вбила".
18. V. „Життя Парижа".
19. V. „Лялька" Премієра.
20. V. „Чесна Сузанна".

Стрий:
21. V. „Жінка, що вбила".
22. V. „Лялька".
23. V. „Життя Парижа".
24. V. „Чесна Сузанна".
25. V. переїзд театральної дружини до Дрогобича на кілька вистав. Адміністрацію театру веде І. Волошук.

20-літній Зїзд Товаришів, *що зложили іспит зрілости в українській гимназії в Перемишлі 1911 р. відбудеться дня 25. травня ц. р. у Перемишлі. Зголошення слати на адресу: Олександер Костик, Львів Ринок 10. „Діло".* — **Д-р Дашкевич Роман, Костик Олександер.**

Замість вінка на домовину бл. п. д-ра Івана Куровця, б. голови і Члена Добродія складає на „Народну Лічницю зол. 25 (двадцятьпять зол.). УКТОДІ.

20-літній зїзд товаришів, що зложили іспит зрілости в українській гімназії в Тернополі 1911 року мав би відбутися дня 29. червня 1931 року в Тернополі. Зголошення і заяви слати: Д-р Володимир Лисий, Тернопіль. — Д-р Лисий, о. Пасіка. 2030 3—3

Кружок „Рідної Школи" в Станиславові відкриває з днем 1. IX. 1931 однорічний учительський курс для абсольвентів (-ок) гімназії. Абсольвенти курсу мають першенство перед абсольвентами учит. семинарії. Зголошуватися до 1. VI. на адресу: „Кружок „Рідної Школи" Станиславів, вул. Голуховського 34. 2041 1—3

Прогулька Українського Турист. Т-ва „Плай" до княжого Звенигорода відбудеться в неділю 17. п. м. Веде п. Д-р Я. Пастернак Виїзд в год. 6·40 рано до Старого Села, поворот до Львова в 16·30. Збірка в вестібулю Головного Двірця в год. 6·20.

Подяка. Вийшовши на волю по 6-місячнім побуті у слідчій тюрмі, почуваємося до милого обовязку зложити щиру подяку Вп Панству Інж. Кравцевим у Стрию і всім тим Паням і Панам, які старалися облекшитц нам побут у тюрмі, за їх батьківську опіку. Рівночасно дякуємо щиро Вп. Панові Д-рові Домбчевському за інтервенцію у слідчого судді. — Бувші політичні вязні **Іван Бушковський, Богдан Вільшинський.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОКАЗІИНО! Машини „Singera" ремісничі і домашні. Складнння: Пілсудського 8. тел. 93—11. Догідні сплати! 1734 9-10

КОНЦЕСІОНОВАНЕ БЮРО КУПНА і продажі нерухомостей у Станиславові, вул. Голуховського 22. II. пов. тел. 27. посередничить у купні і продажі домів, камениць, віль, парцель будівляних, у винаймі мешкань і пансіонів у Станиславові, Делятині, Дорі, Яремчі, Микуличині, Ворохті. 1900 4—6

КОСІВ ад Коломия: Пансіон Вікторія — побіч заведення Д-ра Тарнавського поручає соняшні кімнати з добірним харчем. — Великий огород. Швайцарське відсоння. Ціни знижені. 1928 6—6

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляйти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

ВАЛІЗКИ, течки, портфелі, поручає направляє найдешевше робітня Барера, пасаж Гавсмана. 2028 1—7

ПЯНІНО заграничне, майже нове, хрестове, гарний голос, оказійно продам. Рутовського 19, двері 6. 2036 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р М. Вахнянин
ординує як щорічно
в КАРЛЬСБАДІ,
Mühlbrunnstrasse 9. Дім „Wied". 1—6

ОПЕРАТОР
Д-р Д. САССОВЕР
ординує в недугах хірургічних. Лікування жиляків.
ЛЬВІВ, КОЛЛОНТАЯ 7. Тел. 38—51.
1953 7-30

Спеціяліст венеричних, шкірних недуг і косметики
Др. І. Мунд Д. сек. шп. від. і львів. орд. від 8—9 і 2—5. в неділі від 9—1. **Львів, Ясника 1,** ріг Пілсудського (Панської). Телеф. 48-01. —
1032 **Лічення жиляків.** 64—7

Присилайте передплату!

ГРЕБЕНІВ. Священичий пансіон „Землемін" поручає соняшні кімнати з бальконами. Прегарні види на долину ріки Опору. Добірний і смачний харч. — Поміркованні ціни. — **Отворення 20. травня.** 1950 5—12

ПАНІ!!! ● ● ●
Фабричний Склад Шовків АВГУСТ КОТТОН і С-ка
уряджує
Випродажу
решток всіляких заграничних шовків по найнижчих цінах.
Продажа в льокалі Представництва
„Текстаполь" ЛЬВІВ Казимирівська 12 в подвірю! —
2044 1—3

МАНЯВА коло Солотвини.
Віля ясна, положена в здоровім місци при головнім гостинці над річкою, трифронтова, поверхова, з 2-ма кухнями і ярнним городом зараз до винайму на рік або на сезон. — **Софія Кейван.** 2029 3-5

На літо.

Ми рішилися прийти з допомогою найширшим кругам населення і через обниження цін дати кожному спромогу засобитися в найконечніші мануфактурні товари Спонукала нас до цього наша ВП. клієнтеля, яка в письмах до нас нарікала що сучасна госп. кріза не дозволяє її на купно найконеч. товарів. Під впливом прохань рішили ми на короткий час зредукувати ціни якнайбільше Короткий лише час зможе кожний закупити комплет першорядних товарів — найконечніших у кожній хаті, тільки **за 39 — зол.** а саме: 1 штучку біл. полотна добір. якости 17 мтр., — 4 мтр. добір. біл. димки на 2 пари муж. підштанків, — 1 вел. білий обрус у гарні жакард. квіти, — 1 велике простирадло, біле з колір. берег., — 2 вел. купел. ручники, — 1 хустку в гар. квіти на гол., — 6 хусток до носа, білих з кол. берег., — 1 пару скарп. нитяних, дуже сильн., — 1 пару панчіх „Macco", тонких, 2. рольки чор. або біл. ниток, — 1 пачку голок, — 1 туз. ґудзиків до сор. і 1 туз. більш. ґудз. до постелі. Кошти пересилки 3 зол. платить купуючий. Ці всі товари висилаємо за післяп., діставши листове замовлення (платиться при відборі). Купуючий нічо не ризкує, бо якщо товар йому не подобається, приймаємо його назад та гроші вертаємо, або міняємо на інший, відп. до бажання. Замовлен. слати: Ф-ма: **„Łódzka Tkanina", Łódź, ul. 1. Maja 1, 9, Skr. poczt 417.** — Замітка: Замовляючий 2 комплети разом — дістає даром 1 жакар. муж. або жін. шаль. Цінник безпл.

„КІНО" ч. 10. вже появилося в розпродажі. Багатий зміст, гарні ілюстрації. Просимо всіх прихильників Х Музи жадати „Кіно" по всіх книгарнях та бюрах денників. — Адреса: Кіно, Львів, вул. Бляхарська ч. 8/І. 1—3

Ширіть наш часопис!

Від 25 літ

ФІЛІЇ: **Львів, вул. Паненська 33. Сосновець, вул. Собіського 7.**

З найліпшим успіхом уживана
спеціяльна асфальтова папа **„KORIOLIT"** до покривання дахів
всілякого рода, також старогонтових. „KORIOLIT" не має в собі смоли, є двічі імпреґнована і тому не треба її смолити при покриванню ані консервації довгі літа. „KORIOLIT" є відпорний на переносний вогонь, а Товариства Обезпечень прикладають до дахів критих „KORIOLIT-ом" таку саму премію, як для огнетревалих матеріялів. „KORIOLIT" виробляє виключно фірма:
ЕМІЛЬ КУЗЬНІЦЬКИЙ
Акц. Сп. Фабрика дахової тектури, хемічних продуктів і асфальту
Осьвєнцім (Галичина). 2037 1-10

ПОРУЧАЄ: КОЛІРОВУ БІТУМІЧНУ ПАПУ **„BARWOLIT"**
(червона і зелена папа) „BARWOLIT" не є поверх. фарб, але імпреґнована червоною і зеленою бітуміч. композ. Колір є тривкий і не змінюється під впливом атмосферичним. Позатим має всі механ. прикмети „KORIOLIT-у". При покупні просимо пильно звертати увагу на охоронну марку (вірлик) і назви „KORIOLIT" і „BARWOLIT".

Мущини! Нові сили Польський пат. Ч. 11132
дає одиноко революційний опатентований у багато культурних краях апарат **„Ч. 111"**
Наукову брошуру незвичайно інтересну, що має дисертації і опінії богато поважних повар лікарської науки висилаємо дискретно і безплатно.
Адресувати: **„INVENTUS"**
Торговельне Бюро — Львів, Ягайлонська 20. скр. почт. 70.

Памятайте!
Коли в вашій хаті терплять на
КАТАР
носа, гортанки і хрипку
вживайте негайно
Ціна зол. 1·75 **PINOMETHYL** Ціна зол. 1·75
Pinomethyl хоронить перед катаром носа, гортанки і хрипкою, усуває наслідки катару і є десинфекційним середником віддихових органів
Можна дістати в усіх аптиках, дроґеріях і аптичних складах у Польщі і Данціґу.
Заступництво: **„OZON" ЛЬВІВ, вул. КОЛЛОНТАЯ ч 8.** 1968 3—4

ЗЕЛЕМЯНКА, купелеве заведення і літнище, при лінії Львів-Лавочне, стація в місці, серед смерекових лісів, поручає від 15. травня соняшні кімнати в удержанням по знижених цінах. Купелі в соляніі залізно-йодово-бромовій Лікар у заведенні. — Зголошення приймає: Управа: Зелемянка, коло Сколього. 2038 1—7

ВЕСНЯНКИ - жовті плями - опалення
усуває під гарантією — аптикаря Івана Ґадебуша
„Акселя — крем"
1 слоік 2·50 — більший 4·50 зл. — до того мило „Акселя" — 1 шт. — 1·25 зол.
І. ҐАДЕБУШ — ПОЗНАНЬ, вул. Нова 7.
1823 6—6

Позір! Позір!
За 2·— зол.
приймаю до перерібки жіночі та мужеські капелюхи на наймодніші фасони. **ШАПІРА, Львів, Ринок, ч. 17. Тел. 15-47.**
1649 11—7

ЛІЖКА металеві
ВІЗКИ діточі
поручає дешево фабричний склад
М. Волковиски
Львів, Коперника 5. Тел. 95—97.
Великий вибір ДОГІДНІ УМОВИНИ.

МЕБЛІ ЗАЛІЗНІ та МЕТАЛЕВІ як також **санаторійні уряджения** — найкорисніше купувати просимо у фабриці

Осип Процко і Син, Львів,
вул. Миколая 23. тел. 87—09.

З приводу редукції платні на 15%
знизили ми з днем 1. травня ціни МЕБЛІВ всілякого рода на 15%.
Продаємо такі кожному без винятку на рати від 5 зол. почавши.
Меблевий дім „Silesia" Львів, Бра-
1901 **рівська 3. Тел. 85-92, 31-69.** 4-16

ТАБЛЄТКИ МІНЕРАЛЬНІ
МУСУЮЧІ
ҐОНСЕЦЬКОГО
з маркою „KOGUT"
Bilin, Ems, Karlsbad, Kissingen, Marienbad, Selters, Salvator, Vichy, Wildungen — заступають зовсім природні мінеральні води і перевищують їх тревалістю, а також значно нижчою ціною. Продають аптики та дроґерії. Жадати виразно: ҐОНСЕЦЬКОГО.
1804 3-7

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10